A JEWISH CANADIAN DAILY
CIRCULATED ALL OVER CANADA AND ABROAD

THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל

VOLUME III. No. 939 | Toronto, Tuesday April 4-rd 1916 | ראש חדש ניסן פרשה מצורע תרעו | דיענסטאג, דער 14טער אפריל 1916 | PRICE : ONE CENT

Toronto
The New York Public Library
476 Fifth Ave
NEW YORK CITY

א נאציאנאל־אידישע צייטונג פאר אידישע און קענע־דער ענינים בפרט און פאר אלוועלט־ליכע ענינים בכלל, און וועלכע איז אנ־ערקענט איבעראל אלס אזעלכע. —

דונקירק אטאקירט פון דער לופטען

פאריז אפריל 3

דער קריעגס אפיס איז מודיע:

"נעכטען אין אבענד האט א צעפעלין אראבגעוואָרענ אכט באמבעס אויף דאנ־קירק מאטערעלער שאדען איז ניט געווען גרויס. צוויי פערזאָן זיינען אבער נעטויטעט געוואָרען און פיער פערוואונ־דעט.

דיעזער בן יחיד צעפעלין וואס האט גע־מאכט דיעזען "דזשאב" נמיטב מען זאל זיין איינער פון די צעפעלינס וואס זיינען אויסגעקליבען געוואָרען צו בעשטראפען

פראנקרייך איז די לעצטע שטאדט אין פראנקרייך צו צפון זייט. אין מערב זייט האט זי דעם ענגלישען קאנאל, דער שטאלסטער פאס וואסער צווישען פראנק־רייך און ענגלאנד, און רעכטס, אין מזרח זייט בעלגיען.

זי איז א שטארק בעפעסטיגטער פארט אויף, וואס מען רופט, די מערערענגע פון דאוועד.

די שלאכט ארום ווערדון

פאריז אפריל 3

א נייע פאזע פון דער שלאכט ביי ווער־דון האט זיך אויצט אנגעהויבען, און מען גלויבט אז די שרעקליכע אטאקען וואס זיינען לעצטענס אנגעפיהרט געווארען זיי נען ווי אן הקדמה צו א נייעם פערזוך פון דייטשען צו מאכען א שטארקען אנ־גריף אויף דער פעסטונג מיט א דיעזיגע גרויסער ארמיי. נייע באטאריען פון א גרויסען קאליבער האט מען געבראכט נע־הענטער צום פראנצויזישען פראנט, און די דייטשע אינפאנטעריע, נאכדעם ווי זי האט זיך אויסגערוהט איז דעראנאיזירט געווארען.

הייטיגער אפיציעלער בעריכט לעזט זיך ווי פאלגט:

אין מערב פון טייך מאאס איז דאס באמבארדירען פארטגעזעצט געווארען ביי די דערפער האקור און עין, אהן וועלכער עס איז טהעטיגקייט מצד דער אינפאנטע ריע.

"אין מזרח פון טייך מאאס איז די שלאכט וואס איז פארגעקומען נעכטען אבענד אין ראיאן פון דואמאן און וואָ, איז געווען צו אונזער גונסטען. מיר הבען גע־וואונען באדען אין וואלד קאיעט. אונזער לינע געפינט זיך אויף דער רעכטער זייט פון טייך ביי וואָ; דאס געהט דורך דער וואלד קאיעט. דער צפון וויינקעל פון וועל־כען איז פערקומען פון שונא, דאס געהט ער וויעדער ביי אונזערע פאזיציאנען אין דרום זייט און אין מערב פון דארף דואָ־מאן.

עס איז בעשטעטיגט געווארען דאס די נעכטיגע אנגריפען פון שונא האבען זיך געגעזיגען איבער א פראנט פון צוויי מייל. זיי זיינען געקומען פארוועגס אטאקען וואס ליעס איינע נגף דער אנדערער נאכגע־פאלגט פון קליינע קאלומנען. די טהעטיג קייט פון אונזער ארטילערעיע און דאס פייער פון אונזער אינפאנטעריע האט פער אורזאכט שווערע פערלוסטען אין די ריי הען פון שונא.

אין וועווער געגענד איז די נאכט פער־ביי רוהיג.

אין לאריען האט דאס פייער פון אונזער ארטילערעיע פעראורזאכט פייערען זאלען אויסברעכען אין לעי ראמבוא, אין מערב פון לענטרי. די רעגנאנפצירונג פון דעם שונא וועלכע האט געמאכט א פערזוך צו גרייכען אונזערע פאזיציאנען איז צור־ריק געשטויסען געווארען פון אונזער פייער אויף א פונקט געבען מואיאן.

"א דייטשע לופט שיף יז ריין געפאל־לען צווישען אונזערע ליניעס. די אנייאמא־רען האבען מיר געפאנגען.

נעכטיגע שלאכטען אין אלגעמיין זיינען ניט געווען אונגינסטיג פאר די פראנצויזען. דער צוועק פון די דייטשען איז געווען אבצווייגען דעם צוגאנג צו דער פעסטונג דואמאן, און זיי האבען זיך געווארפען מיט 15 טויזענד מאן אויף דער אנדערהאלבען מייל ליניע צווישען אגנלאנד מיט פראנקרייך פאר'ן פרישען אנפאל אויף דעם דייטשען צעפעלין באזיס אין שלעזוויג־האלשטיין.

הרוקירק איז די לעצטע שטאדט אין פראנקרייך צו צפון זייט. אין מערב זייט האט זי דעם ענגלישען קאנאל, דער שטאלסטער פאס וואסער צווישען פראנק־רייך און ענגלאנד, און רעכטס, אין מזרח זייט בעלגיען.

זי איז א שטארק בעפעסטיגטער פארט אויף, וואס מען רופט, די מערערענגע פון דאוועד.

שיפען ווערען געזונקען אהן ווארנונג

לאנדאן אפריל 3

דער ענגלישער דאמפפער עקיללעס, פון 7,045 טאן דעפלאסמענט, אויף'ן וועג פון קייפ טאון קיין לייווערפול איז טארפע־דירט און געזונקען געווארען. לויט די בעריכטען וואס זיינען הייגט ארויסגעלא־זען געווארען איז דער דאמפפער אטאקירט געווארען אהן א ווארנונג, און פיער פון דער מאנשאפט פעהלען. מען גלויבט דאס זיי זיינען אומגעקומען. די איבריגע מאטראזען האבען געלאנדעט.

א סובמארין האט אויף זיך געזונקען דעם גלאזגויער דאמפפער פערטה, פון 653 טאן. זעקס מיטגליעדער פון דער מאנשאפט זיי־נען אומגעקומען. אכט זיינען גערעטעוועט געווארען.

דער דאמפפער איז ניט געווען בעוואר־פענט און עס ווערט פערשטאנען דאס ער איז אטאקירט געווארען אהן א ווארנונג.

לעזט היינט
דעם ערשטען בריעף פון ווארשוי

עסטרייכישע קלעפ פון איטאליען וועט דייטשלאנד פיהרען ביי ווערדון

רוים אפריל 33

דער איטאליענישער דרוק אויף דעם עסטרייכישען פראנט ווערט שטארקער פון טאג צו טאג. די עסטרייכישע דיווער זיאן, זייער נייער שריט אין די קאדארער בערג, וואו עס געהט אויינער פון די ווע־ניגע וועגען פון איטאליען קיין עסטרייך וואו עס האט זיך זיי — פאר הייסליכ־קייט וועגען — געגלוסט צו מאכען אן אנגריף אויף די איטאליענער, האט זיך געענדיגט אונגינסטיג פאר די אנגרייפער און עס האט געדיענט פאר אן אורזאכע פאר א געגען אטאקע מיט א דעווזלטאט ראם די איטאליענער האבען זיך שטאר־קער בעפעסטיגט אין יענעם ראיאן.

אויף דעם איסאנדזאָ מיך זיינען דיא שלאכטען פיעל שטארקער אין פערצוויי־פעלטער ווי מען קאן זיך אנשטויסען פון די לאקאנישע בולעטינס. די אנשטרענ־גונגען מצד די איטאליענער ווערען בלי ספק געמאכט כדי די דייטשען זאלען גע־צוואונגען זיין ביי ווערדון אבצולאזען

מען גלויבט דאס די לאמבינגיר־טע אנ־שטרענגונגען פון איין זייט די איטאליע־ער און פון דער צווייטער זייט די רוסען, און מעגליך מיט אן איבערראשונג אויף די באלקאנען וועט ווירקען אויף די דייט־שען זיי זאלען אויפהערען זייער גרייזשען ביי ווערדון פאר וועלכען לוקסוס זיי בע־צאהלען אזוי טהייער.

קיין מאהל נאך זיינ איטאליען איז ארויין אין קריעג, האט דאס איטאליענישע פאלק אזוי פיעל געגלויבט אין זייער זיעג ווי איצט.

מארקאנים צוגאב צו דראטלאזע

ניו יארק אפריל 3

די "טיימס" האט ערהאלטען פאל־גענדע ידיעה פון דער מארקאני קאמפא־ניע פון לאנדאן:

סיניאר מארקאני איז ביז איצט גע־ווען בעשעפטיגט אין פארשונגס ארבייט אין איטאליען, וואו עס איז איהם געלונ־גען צו מאכען וויכטיגע עקספערימענטען מיט פראבען.

"ער טהייל אונז מיט דאס די רע־זולטאטען וואס ער האט ארויסבעקומען זיינען וויטרייבענד און דאס זיי זיינען דירעקט נוגע דעם צוקונפטיגען אומגאנג מיט דער גאנצער וויסענשאפט פון דראט־לאזער טעלעגראפיע און טעלעפאן אויף א לאנגען ווי אויף א קורצען שטח.

בעריהמטער קינסטלער שענקט א מתנה צו פראנקרייך

פאריז אפריל 3

איינגוסט ראדען, דער סקולפטאר, האט געמאכט א מתנה צו דער פראנצויי־ישער רעגיערונג א גאנצע קאלעקציע פון זיינע אייגענע ווערק, ווי אויף אנדערע קונסט ווערק וואס ער האט געקראגען ווי אויף די שעהנע געבייודע, האטעל ביראן, און וועלכער זיי געפינען זיך. די געבייודע ווערען פון איצט אן און ווייטער זיין אפען פאר'ן פובליקום אלס דער מוזעאום ראדען.

הערר ראדען האלט פאר זיך דאס אטע ליעי, זיין ארבייטס צימער. די גאנצע גע־ביידע אבער מיט דעם שעהנעם פלאטע־רום ווערט דאס אויינגענטהום פון פובלי־קום אונטער דער אויפזיכט פון דער רע־גיערונג. ער איז איצט 76 יאהר אלט און איז אייגער פון די גרעסטע פראנצויי־זישע סקולפטארען.

סאלדאטען פעראורזאכען א דייאט אין ווינניפעג

ווינניפעג אפריל 3

צוליעב דעם וואס א פאליסמאן האט געוואלט ארעסטירען א צוואוויידעטען סאלדאט, זיינען פארגעקומען רייאטס אויף מוין סטריט אין דעם גאנצען דערבייאיגען געגענד, דאס האבען זיך די איבעריגע סאלדאטען אנגענומען פאר זיי־ער ארעסטירטען חבר.

די רייאטס האבען זיך אנגעפאנגען שבת 7 א זייגער אין אבענד, און האבען אנגעהאלטען כמעט א גאנצע נאכט, און האבען זיך געענדיגט מיט פיעע פער־וואונדעטע סיי פון די סאלדאטען און אי פון די ציווילע.

זונטאג, בייטאג זיינען די רייאטס ווייעדער בעגייט געווארען, און דער פאליס סטיישאן וואו דער ארעסטירטער האט זיך געפונען, איז ווייעדער בעפאלען געווארען פון א מאב וועלכע האבען בעוואָרפען דעם סטיישאן מיט שטיינער, אויסברעכענדיג אלע שויבען.

אן אונטערזוכונג צוליעב די אורזאכען פון די רייאטס ווערט יעצט אנגעפיהרט

ציהען זיך צוריק
פון דער פערטהיידיגונג

לאס אנדזשעלאס קאל, אפריל 3

ווען דער פראצעס פון דייוויד קאפ־לאן, וועלכער ווערט בעשולדיגט אין דער "טיימס ביל דינג" פערשווערונג האט זיך היינט געזאָלט אנפאנגען, האבען זיך זיי־נע צוויי לאיערס, וועלכע האבען איהם גע־דארפט פערטהיידיגען פלוצלונג צוריק גע־צויגען פון דעם פראצעס.

קיינע ערקלעהרונגען האבען זיי ניט אנ־גענעבען.

דער קאנטעסט נעשלאסען

אין גיכען וועלען מיר פערעפענט־ליכען די רעזולטאטען

לאקאלע פאסירונגען

קלענערע וואָ, איז ק. סילווערשטיין בע־שטראפט געווארען מיט 5 דאלאר און קאסטען, אן אינספעקטאר האט עדות געזאגט, אז אז זיינע ברויט האט געפעהלט פון דריי ביז זיעבען אונצעס.

מאָרים בירמאן האט נעכטען געמוזט בעצאהלען צוויי דאלאר און קאסטען פאר פאהרען אויף די קאר טרעקס.

עהרענהאפט בעפרייט

י. ווישליצקי, א גיט בעקאנטער שניי־דער פון יוניון סטריט, וועלכער איז גע־האט אנגעקלאגט געווארען פון מארק פון שער און סאגס אז ער האט ביי זיי אויס־גענארט וואארע אונטער פאלשע פרע־טענזיעס אויף דער סומע פון 800 דאלאר איז נעכטען פון דזשאדזש קאוסדווארטס עהרענהאפט בעפרייט געווארען.

מר. ווישליצקי וועט יעצט אנקלאגען די אויבענערמאהנטע קאמפאניע פאר 25 טויזענד דאלאר שאדענערזאטץ.

פופצעהן פערוואונדעטע טארנטאר סאלדאטען זיינען נעכטען אהיים געקומען פון די שלאכטפעלדער.

פערלאנגט רעגיערונג זאל איבערנעמען ניקעל אינדוסטרי

סעם קארטער, א מיטגליעד פון דער לערזיסלייטשור פאר סאקס וועלינגטאן האט נעכטען גערעדט אין דער לערזישס לייטשווער, אז די רעגיערונג זאל איבער־נעהמען דעם קאנטראל איבער דער ניקעל אינדוסטריע, און פונקט ווי די הייזערא עלעקטריק איז געווען א גרויסער ער־פאלג אזוי וועט אויף זיין מיט דער ניקעל אינדוסטריע, און דאס וועט זיין אין אלע מענס איינטערעסען.

דער פראוווינציאלער סעקרעטער נעהם הייגט אריינבערענגען א רעזאלוציע, וועגען דעם, אז דער פראוויניץ זאל מאכען אן אנ־לייהע פון פיער מיליאן דאלאר.

קינדער ארבייטען פאר די מלחמה קרבנות

דער שיעלער קלוב פון וועסט טאראנ־טאר פרץ שולע וועלכער בעשטעהט פון בלויז יונגע קינדער האט דורכגעפיהרט זונטאג אבענד א ליטעראריש אבענד פאר די מלחמה קרבנות.

צוזעהענדיג די טרייע איבערגעבע־הייט פון די קינדערלאך פאר די אומגליק ליכע שוועסטער און ברידער פון יענער זייט ים, האט כמן ווירקליך געקענט זעהען דעם הייסען אידישען געפיהל וואס קאכט אין זייערע יונגינקע הערצער.

15 מענשען פערוואונדעט

באפאלא, אפריל 3.

פופצעהן ארבייטער זיינען היינט שווער פערוואונדעט געווארען, ווען א גאז אויפרייסונג איז פארגעקומען אין דער אטיס עלעוויטאר פאבריק.

שאדען איז געווען דערביי ארום 10 טויזענד דאלאר.

גרויס פייער אין ניו יארק

ניו יארק אפריל 3

פיעלע לעבענס ווערען בעריכטעט, זיי נען היינט פערלאָרען געווארען אין א פיי־ער וואס האט ארום גענומען די 16 שטאר־קיגע געביידע מאהס בילדינג אויף'ן צפון מזרח קארנער פון נאססאו און ביקמאן סטריט.

פלאמען האבען ארומגעכאפט די גאנצע געביידע פון פינפטען שטאק ביז אין דאך.

געלד געשיקט

מר. ח. ווינינבערג פרעזי־דענט פון דעם „אידישען זשורנאל" שיקט געלד קיין רוסלאנד זיינט מאנעס קורס.

36

סענט (פארז רובעל)

מיר שיקען איך טעלעגראפיש

בעלה געשיקט אויך אלע מוזיילען פון דער וועלט.

בערימטער שיקאגער דאקטאר בעגעהט זעלבסטמארד

(ספעציעל צום "אידישען זשורנאל")

שיקאגא, אפריל 3

דאקטאר טהעאדאר זאקס אייגער פון די גרעסטע טהעטערקולאזען ספעציאליס־טען אין אמעריקא, איז בעגעגנען זעלבסט־מארד אלס א רעזולטאט פון פערפאלגונ־גען פון שיקאגער פאליטיקאנס. זאקס איז אלט געווען 48 יאהר.

האבענדיג געענדיגט גימנאזיום אין כערסאן הא טער נאכהער שטודירט יורים־פרודענץ און אונטערזוכטעט אין ארעסא, ראם האט ער אין אמעריקא שטודירט מע־דיצין אין אוניווערזיטעט פון אוללינאי, ער האט געווארען א גרויסער נאמען אויף געביטען פון טובערקולאזען אלס איינער פון די גרינדער פון א מוניציפא־לען טובערקולאזען אנשטאלט אין שיקאגא און אלס דער הויפט פיהרער פון איהם ביז ניט לאנג צוריק. ער איז אבער געווען געצוואונגען צו רעזיגנירען דורך פערפאלי־גונגען פון געוויסענלאזע פערזאנען. זאקס האט ניט געקענט צוזעהען ווי זיין לעבענס ארבייט ווערט רואינירט און ער האט בע־שלאסען צו שטארבען.

אין א ברייף צו די בידנער פון שי־קאגא וועלכען ער האט פאר זיין טויט גע־שריעבען אפעליערט ער צו זיי זיי זאלען די אינסטיטוציאן ראטעווען פון אונטער־גאנג.

נוי־יארק באזאר געשלאסען

(ספעציעל צום "אידישען זשורנאל")

ניו יארק אפריל 3

דער באזאר פאר די טלחמה קרבנות האט זיך געשלאסען.

בעזוכט איז ער געווארען פון הונדערט און פופציג טויזענד פערזאָן.

אריינגעבראכט האט ער פערציג טויזענד דאלאר.

ענגלישע יהודים ווערען געסטרא־שעט פון דאקטאר גאסטער

(ספעציעל צום "אידישען זשורנאל")

לאנדאן אפריל 3

די אנגלא דזשואיש אסאסיאיישאן האט געהאט א שטורמדיגונג מיטינג ווען די באארד אף דעפיזטס האט געפאדערט דאס צוויי פארשטעהער פון די איסט ענ־דער אידען, פון די אימיגראנטען, הייסט עס, זאלען זיין צווישען די זעקס פרישע מיטגליעדער וועלכע ווערען צוגעגעבען צו דער קאנדשאינט קאמיטע — א סארט אמעריקאנישע דזשואיש קאמיטע — צו ארביי־טען אידישע רעכטע.

דאקטאר גאסטער האט אאנגירט קלאר מאנטעפיאָרע און האט געסטרא־שעט די ענגלישע אידישע פיהרער מיט'ן זעלבען שיקזאל וואס איז געשעהען מיט די אמעריקאנער יהודים אין דער קאנג־רעס בעווענגונג וואו די גרויסע מאסען זיי־נען געווארען די בעלי בתים איבער זייער אייגענעם שיקזאל.

פערלאנגען הילף

מאנטרעאל אפריל 3

דא הבען זיך היינט פערשפרייט קלאגנען אז די קענעדיען נארטהערן דיוויזיע וויי האט זיך ווייעדער געווענדעט צו דער רעגיערונג נאך הילף.

דער איצטלהייטען ווענען זונטאגדיגען צעפעלין אנפאל

לאנדאן אפריל 3

אפיציעל ווערט בעריכטעט:

ווי עס שיינט האבען ארום ארום ווען דעקס צעפעלינס זיך בעטהייליגט אין אנ־פאל פון נעכטען אבענד. דריי זיינען בעפאלען די דרום מזרח געגענדען פון סקאטלאנד, איינער דעם צפון מזרח בערג פון ענגלאנד און די איבריגע צוויי דיא מזרח געגענדען פון ענגלאנד.

די מאשינען וועלכע זיינען בעפאלען סקאטלאנד זיינען אריבער דעם בערג אום 9 א זייגער אין אבענד, און 1015 בעציהונגסווייזע, און זיינען אריבער די דרום מזרח געגענדען פון סקאטלאנד ביז אונגעפעהר 1 נאך האלבע נאכט. לויט זייער דיזיע האט ניט אויסגעזעהען דאס זיי האבען אין אויג א ספעציעל פלאץ צו אטאקירען. עס זיינען 36 אויפרייסענד דע און 17 פייערענדע באמבעס אראבגע־ווארפען געווארען אויף פערשיעדענע ער־טער, טהעענדיג שאדען איינגע האטעלס און פרוואט וואוינונגען.

ביז איצט ווייס מען פון פאלגענדע אונגליקספעלע וואס זיי האבען פעראור־זאכט: געטויטעט 7 מענער און דריי קינדער, צוזאמען אלזא 10.

פערלעצט פינף מענער, צוויי פרויען און 4 קינדער, צוזאמען עלף.

איין מאשין האט בעזוכט דעם צפון מזרח בערג און האט אראבגעוואָרפען 22 אויפרייסענדע און 5 פייער באמבעס.

די צוויי געבליבענע שיפען זיינען ארי בער דעם ענגלישען בערג אונגעפעהר אום אום 10.15 אין אבענד און זיינען אריבער די מזרח געגענדען ביז אונגעפעהר אין אבענד. זיי זיינען אויף פערשיעדענע פלעצער בעגעגענט גע־וואָרען פון דער אנטי־לופט־שיפען ארטי־לעריע און, דאס זעהט אויס, האט זיי גע־שטערט. אויסצוקלייבען א בעשטימט פלאטץ צו אטאקירען.

דריי און דרייסיג אויפרייסענדע און 65 פייער באמבעס האבען דיעזע צוויי שיפען אראב געווארפען.

ווי ווייט עס איז בעקאנט האבען זיי קיין שאדען געטהאן אין ענגלאנד."

בערלינער נוסח

בערלין אפריל 3

"דאס דריטע מאל אז א דייטשער לופט שיף סקאדראן האט אטאקירט דעם ענגלישען מזרח בערג די נאכט פון אפ־ריל דעם צווייטען אויף'ן דריטען, דאס מאהל אויף דער צפון טהייל, אויפריי־סענדע און פייער באמבעס זיינען געשליי דערט געווארען מיט גרויס ערפאלג אויף עדינבורגה און לעיטה, געביידעס ביים ראק אויף'ן פירטה אף פארטה און אויף ניו קאסל, אויף אויף וויכטיגע געביידעס וואו שיפען ווערען געבויט, אויף שמעלץ־אויוועגס און פאבריקען אויף'ן טיין.

"עס זיינען געשעהען פיעלע פייערען און שרעקליכע עקספלאזיאנען. איין באַ־מערקונג נעבען ניו קאסעל אזי שטיל גע־מאכט געווארען.

"באטש מען האט אויף זיי געוואר־סען באמבעס זיינען אלע דאך גאנץ צו־ריקגעקומען."

פערלאנגט

אן אינטעליגענטען אידען וואס פיהלט זיך פעהיג, און איז פעהיג צו פאהרען איבערן לאנד און צו פאהרען איבערן לאנד און "אידישען זשורנאל". גוטע אויסזיכ־טען פאר'ן ריכטיגען מאן. צו מעלדען שריפטליך צום "אידישען זשורנאל". געבענדיג איינצעל הייטען וועגען זיין בעשעפטיגונג און עקספיריענס